

Iøvrigt synes udvalget helt at have set bort fra overfladekultur af haugemark, idet der ikke i lovforslaget synes at være taget noget som helst hensyn til dens betydning. I vore nabolande bliver nu store strækninger af udmark lagde under kultur, uden at det derfor findes nødvendigt hverken at spade, pløje eller fræserbehandle samme, eller tilintetgøre den naturlige græsmark.

Et fingerpeg for lagtingets stilling til regeringsudvalgets arbejde vil det være at to af lagtingets 3 medlemmer i udvalget ved arbejdets underskrift udtaler, at de ikke vil føle sig bundet til at stemme for de fremsatte forslag i disses helhed.“

Selvstyrepartiet har i Skrivelse til lagtinget af 4. august indstillet at lovgivningsmagten for de færøske næringsveje, herunder landbruget henlægges under lagtinget.

Allerede som følge heraf vil mindretallet ikke kunne tiltræde regeringsudkastet i den foreliggende form, idet den højeste myndighed i adskillige paragraffer er henlagt til landbrugsministeren, i enkelte tilfælde til amtmanden.

Bl. a. bestemmer saaledes § 4 at landbrugsministeren vælger det ene af landbrugsraadets 3 medlemmer, og at han udpeger raadets formand. Efter § 5 kan landbrugsministeren bestemme forretninger der skal udføres af landbrugsudvalgene og landbrugsraadets virksomhed, han udfærdiger han reglement for landbrugsudvalgenes og landbrugsraadets virksomhed, han udfærdiger i henhold til § 8 forskrifter for landbrugsraadets bestyrelser af kongsgodset, præstegodset, og det erhvervede odelsgods, til landbrugsministeren har, ifølge § 18, enhver at henvende sig der vil paaklage at være forbigaaet ved et fæsteskitte, ministeren skal efter § 30 godkende vedtægten for den foreslaaede forsikringsforening, han skal (jfr. § 40) give regler for de af jordfonden ydede laan og han fastsætter i henhold til § 51 reglerne for direkte tilskud til jordbrugerne m. v.

En del af den øverste myndighed er dog overgivet direkte til amtmanden. Denne skal saaledes i følge § 57 aprobeere enhver tilladelse til bebyggelse af en udstykket del af et brugs-nr. Sammenlægning af flere brugs-nr. til et brugs-nr. kan ikke finde sted uden amtmandens tilladelse.

Herforuden er det at bemærke, at amtmanden, som den ministerielle embedsmand, og den af staten ansatte landbrugskonsulent som den ministerielle konsulent, naturlig vil blive de embedsmænd ministeriet i særlig grad holder sig til i færøske landbrugsanliggender og landbrugsspørgsmaal.

En saadan embedsmæssig ordning kan mindretallet ikke — selv uanset selvstyrepartiets skrivelse af 4. august — gaa ind paa. Det kan ikke anses formaaltjenligt at landbrugets øverste myndighed tillægges ikke færøsk folkevalgte, og ikke færøsk lokalfagkyndige overfor lagtinget uansvarlige mænd.

Forinden mindretallet gaar over vil at behandle regeringsudkastets enkeltheder, ønsker undertegnede Patursson først at give en almindelig fremstilling af visse omstændigheder særlig vedrørende kongsgodsets historie og retslige forhold, jfr. underbilag A, hvortil henvises.

Angaaende adgang til opdyrkingsjord, erhvervelse af byggegrunde, fisketørringspladser m. v. da indeholdes de væsentligste bestemmelser herom i lov nr. 56 af 13. april 1894 om afhændelse af træer og grundstykker af statens fæstegods paa Færøerne, (jfr. lov 19. januar 1863 og kgl. resol. af 10. juni 1876).

Disse bestemmelser er i tidssvarende og efter forholdene afpasset form udvidede og samlede i lagtingskommissionens forslag i udkast til lov om statens fæstegods paa Færøerne, side 200—203 § 27—38. Herved er der foreslaaet at sikre trømandene forsaavidt de stedlige lokalforhold tilraader, adgang til helaarskofoders selvejendomme, af kongsjord.

Angaaende odelsjordens besiddere da have disse hidtil indenhaft uindskrænket ejendomsret over sine selvejendomme, fraset expropriationsret til kirkegaarde, vejanlæg og lign. kommunale anliggender.